

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHL_Y301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ: ΑΙΣΧΥΛΟΣ – ΣΟΦΟΚΛΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	6 (x 13 εβδ.)		
ΣΥΝΟΛΟ		5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Κλασική Φιλολογία)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, αλλά χωρίς πρόβλεψη διδασκαλίας στην αγγλική γλώσσα (εκτός αν κριθεί απαραίτητο)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές:

1. **(γνώση)** Θα έχουν προσεγγίσει το σύνθετο ζήτημα της καταγωγής του δράματος.
2. **(γνώση)** Θα έχουν αποκτήσει μια πρώτη επισκόπηση των σημαντικότερων έργων της τραγικής ποίησης του Αισχύλου και του Σοφοκλή.
3. **(γνώση και κατανόηση)** Θα έχουν μελετήσει μία ολόκληρη τραγωδία από το πρωτότυπο κείμενο (τον *Οιδίποδα Τύραννο* του Σοφοκλή) και εκτενή αποσπάσματα από μια άλλη (τους *Πέρσες* του Αισχύλου).

4. **(γνώση και κατανόηση)** Θα έχουν κατανοήσει θεωρητικά και ερμηνευτικά προβλήματα της σοφόκλειας (πρωτίστως) και της αισχύλειας (δευτερευόντως) δραματογραφίας.
5. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν εντάξει το γραμματειακό είδος της τραγωδίας στα κοινωνικά, πολιτικά, και ιδεολογικά του συμφραζόμενα.
6. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν κατανοήσει τους κανόνες που διέπουν την χρήση του μέτρου σε μία τραγωδία.
7. **(γνώση / κατανόηση / ανάλυση)** Θα έχουν έρθει σε επαφή με τα κυριότερα σημεία της ανάλυσης του Αριστοτέλη για την τραγωδία στο έργο *Περί Ποιητικής* και της αντίστοιχης θεωρίας του Νίτσε στο έργο *Η γέννηση της τραγωδίας*.
8. Θα έχουν αποκτήσει τις εξής **ικανότητες**: Θα μπορούν να αξιολογούν την τραγική ποίηση της κλασικής εποχής και να την συγκρίνουν με προγενέστερες (ηρωικό και διδακτικό έπος, λυρική ποίηση) και μεταγενέστερες (έως και σύγχρονες) μορφές λογοτεχνίας. Επίσης, θα μπορούν να διακρίνουν το αξιακό σύστημα της κλασικής εποχής (αντίληψη περί θεών, θέση του ανθρώπου στον κόσμο, σχέση συλλογικότητας και ατομικότητας, σημασία της τέχνης, παράδοση και νεωτερισμός, θρησκεία και πολιτική) σε αντιπαράβολή με αντίστοιχα αξιακά συστήματα της σύγχρονης εποχής. Και τέλος, θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία των κλασικών κειμένων από την χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από τις φιλοσοφικές, κοινωνιολογικές, ψυχαναλυτικές και δομιστικές θεωρίες του 19^{ου}, 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με χρήση νέων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Οι αρχές του δράματος

Παρουσίαση των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με την γένεση και την πορεία εξέλιξης του αρχαίου ελληνικού θεάτρου ως την εποχή του Σοφοκλή: απαρχές και καινοτομίες.

2. Ο Αισχύλος και το έργο του

Παρουσίαση των διαθέσιμων βιογραφικών στοιχείων για τον Αισχύλο και των υποθέσεων των πλήρως σωζόμενων τραγωδιών του: η επινόηση της τριλογίας.

3. Ο Σοφοκλής και το έργο του

Παρουσίαση των διαθέσιμων βιογραφικών στοιχείων για τον Σοφοκλή και των υποθέσεων των πλήρως σωζόμενων τραγωδιών του: η επινόηση του τρίτου υποκριτή και της σκηνογραφίας.

4. Ο Οιδίπους Τύραννος του Σοφοκλή

Εξονυχιστική μελέτη και ανάλυση του πρωτότυπου αρχαίου κειμένου: γλωσσικός, πραγματολογικός, ιδεολογικός, μετρικός και ερμηνευτικός σχολιασμός.

5. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις στον Οιδίποδα Τύραννο του Σοφοκλή

Θεωρητικές προσεγγίσεις στον *Οιδίποδα Τυράννου* ξεκινώντας από την εγελιανή και την νιτσεική ανάγνωση της ελληνικής τραγικής ποίησης και προχωρώντας στην μελέτη των ψυχαναλυτικών, ανθρωπολογικών, κοινωνιολογικών, δομιστικών και φιλοσοφικών ερμηνειών του 20ού – 21^{ου} αι. (Freud, Lévi-Strauss, Lacan, Girard, Vernant, Deleuze-Guattari).

6. Οι Πέρσες του Αισχύλου

Μελέτη και ανάλυση εκτενών χωρίων του πρωτότυπου αρχαίου κειμένου: γλωσσικός, πραγματολογικός, ιδεολογικός, μετρικός και ερμηνευτικός σχολιασμός.

7. Γενικότερα ζητήματα αρχαίας ποιητικής

Σχέση ποίησης και ζωής, μύθος και ιστορία, λογοτεχνικές διάλεκτοι, τραγικός ήρωας και χορός, θέατρο και πολιτική, θεοί και άνθρωποι, συναισθήματα και έλλογη γνώση, θεατής-ακροατής-αναγνώστης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Παραδόσεις στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χρήση αρχείων παρουσίασης (pptx) κατά την διάρκεια των παραδόσεων 2. Εξοικείωση με βάσεις δεδομένων οικείου περιεχομένου 3. Υποστήριξη και εμπλουτισμός της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της

	ηλεκτρονικής πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίτευσης (e-class).	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις / συζήτηση στην τάξη / εξοικείωση με βιβλιογραφικό υλικό (από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές) / προετοιμασία για εξετάσεις</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>125</p>
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bloom, Harold (επιμ.) (2007), *Sophocles' Oedipus Rex*, New York: Chelsey House Publishing.
- Blundell, M. W. (1989), *Helping Friends and Harming Enemies: A Study in Sophocles and Greek Ethics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Dawe, R. D. (2014), *Οιδίπους Τύραννος: κριτική και ερμηνευτική έκδοση, μεταφράση Γεώργιος Α. Χριστοδούλου*, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.
- Easterling, P. E. (επιμ.) (2007), *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία, Μετάφραση – επιμέλεια Λίνα Ροζη και Κώστας Βαλάκας*, Ηράκλειο: Πανεπιστημικές Εκδόσεις Κρήτης.
- Finglass, P. J. (2018), *Sophocles Oedipus the King edited with Introduction, Translation and Commentary, Cambridge Classical Texts and Commentaries*

57, Cambridge: Cambridge University Press.

6. Garvy, A. F. (2009), *Aeschylus Persae edited with Introduction and Commentary*, Oxford: Oxford University Press.
7. Gregory, Justina (επιμ.) (2010), *Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας: 31 εισαγωγικά δοκίμια*, μετάφραση Μαρία Καίσαρ, Όλγα Μπεζαντάκου, Γαρυφαλλιά Φιλίππου, επιμέλεια Δανιήλ Ιακώβ, Αθήνα: Παπαδήμας.
8. Knox, B. M. W. (1964), *The Heroic Temper: Studies in Sophoclean Tragedy*, Berkeley & Los Angeles: Berkeley University Press.
9. Lesky, Albin (1987), *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων*, τόμος Α': Από τη γένεση του είδους ως και τον Σοφοκλή, Μετάφραση Νίκος Χ. Χουρμουζιάδης, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
10. Λυπουρλής, Δ. (1983), *Αρχαία ελληνική μετρική: μια πρώτη προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής (ανατ. Επίκεντρο).
11. Murray, Gilbert (1993), *Αισχύλος: ο δημιουργός της τραγωδίας*, μετάφραση Βασίλειος Γ. Μανδηλαράς, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.
12. Segal, Charles (2001), *Οιδίπους Τύραννος: τραγικός ηρωισμός και τα όρια της γνώσης*, μεταφράση Ε. Δ. Μακρυγιάννη και Ι.-Θ. Α. Παπαδημητρίου, Αθήνα: Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία.
13. Sommerstein, A. (2016), *Η ζωή και το έργο του Αισχύλου*, Αθήνα: Δαρδανός.
14. Vernant, Jean-Pierre και Vidal-Naquet, Pierre (1988, 1991), *Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα*, 2 τόμοι, μετάφραση Στέλλα Γεωργούδη και Αριάδνη Τάττη, Αθήνα: Ι. Ζαχαρόπουλος.
15. Winnington-Ingram, R. P. (1999), *Σοφοκλής: ερμηνευτική προσέγγιση*, μετάφραση Νικόλαος Κ. Πετρόπουλος και Χρίστος Π. Φαράκλας, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.